

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

НадраMonitor

**МОНІТОРИНГ ДОЗВІЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА
ЗМІН У РЕГУЛЮВАННІ ВИДОБУВНОЇ ГАЛУЗІ**

23 грудня 2023 року – 7 січня 2024 року

Підготовка даного аналітичного продукту стала можливою завдяки підтримці американського народу, наданій через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID) у рамках проєкту “Прозорість Енергетичного Сектору”, який виконує ГО “ДІКСІ ГРУП”. Інформація, викладена в цьому дослідженні, є виключною відповідальністю ГО “ДІКСІ ГРУП” і за жодних обставин не може розглядатися як така, що відображає позицію USAID чи Уряду США.

© ГО «Діксі Груп», 2024 р.

Аукціони та спеціальні дозволи на користування надрами

Держгеонадра опублікувала інформацію про **надання** спеціальних дозволів на розробку та видобування:

- граніту на [Бушівському](#) родовищі у Київській області, терміном дії до 05.10.2031 р. (підстава: на основі рішення суду);
- піску на [Олександрівській](#) ділянці у Київській області на 3 роки (підстава: з метою геологічного вивчення, з подальшим видобуванням корисних копалин);
- піску на [Південно-Геївській 1](#) ділянці у Закарпатській області на 20 років (підстава: з метою геологічного вивчення, з подальшим видобуванням корисних копалин);
- питних підземних вод на [ділянці](#) «Миронівський м'ясопереробний завод «Легко» ВП ПрАТ «МЗВКК» (свердловина №№ 1, 2, 3 (0122), 4) у Київській області на 12 років (підстава: видобування підземних вод для всіх потреб);
- піску на родовищі [Підкасинь-3](#) у Волинській області на 15 років (підстава: заявник на основі спецдозволу та за власні кошти виконав геологічне вивчення ділянки надр та здійснив оцінку розвіданих запасів).

Держгеонадра 4 січня 2024 року провела перші в році аукціони з продажу спеціальних дозволів на користування надрами. На торги запропонували 14 спеціальних дозволів, проте цінові пропозиції отримали 7. Загальна сума цінових пропозицій склала 5 8511 207 грн при загальній початковій вартості лотів 13 932 153 грн.

№ з/п	Назва об'єкта користування	Вид корисної копалини	Область	Початкова вартість лота, грн	Цінова пропозиція, грн
1.	Нетішинська ділянка	пісок	Хмельницька	817 936	11 000 000
2.	Олександрівське родовище	пісок	Житомирська	495 429	505 430
3.	Ділянка Осів-7	бурштин	Рівненська	10 213 694	10 601 500
4.	Старичівська ділянка, включаючи Старичівське родовище	пісок	Львівська	199 475	3 211 777
5.	Ділянка Ярова-35	бурштин	Рівненська	139 360	182 000
6.	Родовище Мак	торф	Рівненська	1 826 889	25 000 500
7.	Осещинське родовище (6-7 км р. Десна)	пісок	Київська	239 370	8 010 000

Держгеонадра [оголосила](#) другі аукціони з продажу спецдозволів на користування надрами 17 січня 2024 року. На торги запропонували 13 спеціальних дозволів на ділянки з покладами піщано-гравійної породи, крейди, підземних вод мінеральних (природних столових), торфу, граніту, піску, бурштину, піщано-галькового матеріалу, кам'яного вугілля, андезито-базальту, вапняку. Загальна початкова вартість лотів – 86 942 757,70 грн.

№ з/п	Назва об'єкта користування	Вид корисної копалини	Область	Початкова вартість лота, грн
1.	Ділянка «Підмихайле» Калуського родовища	піщано-гравійні породи	Івано-Франківська	887 549,21
2.	Ділянка Наумівська	крейда	Сумська	543 504
3.	Північно-Царичанська-1 ділянка (свердловина № 3)	підземні води мінеральні (природні столові)	Дніпропетровська	887 598,60
4.	Родовище Чистина	торф	Житомирська	268 383,32
5.	Вільшанське (Підгороднянське) родовище	граніт	Кіровоградська	15 486 346,58
6.	Ділянка Довкілля	пісок	Волинська	825 440
7.	Ділянка Крючкова	бурштин	Рівненська	6 863 480
8.	Неміїсько-Юрковецьке родовище	пісок	Вінницька	1 009 792
9.	Ділянка Ужгородська-1	піщано-гальковий матеріал	Закарпатська	683 936
10.	Старо-Вижівське родовище	пісок	Волинська	4 150 290,20
11.	Шахтоділянка № 2, виділена у межах поля шахти ім. О.Г. Стаханова (пласт I_{1a+b})	основна - кам'яне вугілля; супутні – газ (метан) вугільних родовищ, германій у вугіллі кам'яному	Донецька	3 518 492,14
12.	Ділянка №1 Толоконського родовища	андезито-базальт	Закарпатська	3 874 069,81
13.	Мар'янське родовище	вапняк	Дніпропетровська	47 943 875,84

Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України опублікувало до обговорення проєкт Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо екологічного податку, що справляється за захоронення відходів та розміщення видобувних відходів»

Серед іншого, пропонується розмежувати визначення розміщення відходів на захоронення відходів та розміщення видобувних відходів, а також доповнити термінологію такими визначеннями: «відходи видобувної промисловості», «незабруднений ґрунт», «розміщення видобувних відходів».

Відповідно до тексту законопроекту «відходи видобувної промисловості» – відходи, що утворюються в результаті здійснення суб'єктами господарювання робіт із геологічного вивчення, видобування, переробки та зберігання корисних копалин, віднесені до групи 01 відповідно до Національного переліку відходів.

Законопроект встановлює 4 базові ставки податку:

- за захоронення небезпечних відходів;
- за захоронення відходів, що не є небезпечними;
- за розміщення небезпечних відходів видобувної промисловості;
- за розміщення відходів видобувної промисловості, що не є небезпечними.

Для кожного із окремих видів відходів встановлюються коригуючі коефіцієнти – підвищувальні або ж понижувальні. Підвищувальний коефіцієнт пропонується встановити, зокрема, для змішаних побутових відходів, аби вони проходили попереднє оброблення та спрямовувалися на рециклінг. Після завершення воєнного стану цей коефіцієнт поступово зростатиме впродовж 7 років – із 2 до 10. Понижувальний коефіцієнт встановлюється для тих відходів, які є інертними або вже пройшли бетонування, оскловування, зв'язування, чи інше попереднє оброблення, а також розкривних порід, що утворюються в ході видобувної діяльності.

Кабінет Міністрів України протягом моніторингового періоду:

- [затвердив](#) Національну стратегію доходів 2024–2030 рр, яка серед іншого стосується видобувного сектору. Зокрема, стратегією визначено, що стимулюючі ставки рентної плати за видобутий газ із нових свердловин негативно впливають на надходження до бюджету. Відповідно, документом рекомендується протягом 2024 року розробити законодавчі зміни щодо обмеження часу від дати введення в експлуатацію свердловини, протягом якого свердловини вважаються новими в цілях оподаткування рентною платою.
- обрав членом наглядової ради акціонерного товариства «Національна акціонерна компанія «Нафтогаз України» Мар'євича Костянтина Михайловича як представника держави (Розпорядження від 29 грудня 2023 року № [1221-р](#));
- спрямував залишки коштів Державної служби геології та надр України (339,18 млн грн), які вона отримала як плату за вторинну геологічну інформацію, на закупівлю спеціальної техніки та обладнання для Адміністрації Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації на бюджетну програму 6641160 «Здійснення заходів із забезпечення спеціальною технікою та обладнанням» (Розпорядження від 26 грудня 2023 року № [1200-р](#));
- вніс зміни до фінансового плану публічного акціонерного товариства «Укрнафта» на 2023 рік (Розпорядження від 27 грудня 2023 р. № [1217-р](#)). Текст змін не опубліковано;
- вніс зміни до переліку підземних споруд, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин, у тому числі споруд для підземного зберігання нафти, газу та інших речовин і матеріалів. Зокрема, в переліку споруд замінено визначення «Свердловина для закачування шахтних, кар'єрних та рудникових вод з метою запобігання затопленню шахт, кар'єрів та рудників під час видобування корисних копалин та свердловини для повернення супутньо-пластових вод нафтогазових родовищ до підземних горизонтів» на «Підземна споруда (підземне сховище) для захоронення відходів виробництва нафтогазової галузі і супутніх вод» (Постанова від 03 січня 2024 року № [4](#));
- затвердив перелік товарів, експорт та імпорт яких підлягає ліцензуванню, та квот на 2024 рік (Постанова від 27 грудня 2023 р. № [1402](#)). Зокрема, встановлено наступні квоти експорту енергетичних ресурсів:
 1. Вугілля кам'яне, антрацит; брикети, котуни та аналогічні види твердого палива, одержані з кам'яного вугілля – 0 тонн;

2. Коксівне вугілля (тільки марки “К”) – 900 000 тонн;
3. Паливо рідке (мазут) – 540 000 тонн;
4. Газ природний українського походження – 0 куб. метрів;
5. Деревина паливна у вигляді колод, полін, сучків, хмизу, гілок або в аналогічних формах; тріска або стружка деревна – 0 тонн.

Інші новини уряду, ЦОВВ, компаній

Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України [повідомляє](#), що на онлайн-платформі ЕкоСистема запрацював новий Реєстр з оцінки впливу на довкілля (ОВД). Відтепер процедура ОВД буде реалізовуватись через два реєстри.

Новий Реєстр вже працює на [ЕкоСистемі](#). Документація, яка там розміщуватиметься, буде відкритою, враховуючи особливості умов воєнного стану.

У **старому Єдиному Реєстрі** залишається наступний функціонал:

- процедури з ОВД, які були розпочаті до 29 грудня, можна буде завершити;
- органи, які здійснюють ОВД, зможуть приймати виключно додаткову інформацію для звіту в період громадського обговорення;
- доступ до інформації надаватиметься за попередньою процедурою запиту, як це і було.

За [повідомленням](#) НАДРА.ІНФО, Антимонопольний комітет України загалом розглядає справи щодо 40 аукціонів з продажу спецдозволів на користування надрами стосовно можливого спотворення результатів аукціонів. Окрім цього, проводяться дослідження щодо обставин проведення 6 аукціонів з продажу спецдозволів. Аукціони стосуються ділянок надр з бурштином, гранітом, підземними водами, вапняком, пісковиком, крейдою, габро та інших будівельних корисних копалин.

Також НАДРА.ІНФО [повідомляє](#), що за рішенням Господарського суду Луганської області російська федерація повинна сплатити понад 147 млн грн київській компанії ТОВ «Схід Карбон ЛТД», яка видобувала кам'яне вугілля в Луганській області та втратила продукцію й обладнання через агресію рф проти України.

Держгеонадра, [посилаючись](#) на проєкт звіту України за Стандартом Ініціативи прозорості видобувних галузей за 2022 рік, заявляє що в 2022 році прямий внесок видобувної галузі у валовий внутрішній продукт України склав 295,55 млрд грн (5,69% від загального ВВП). Частка видобувних галузей у загальній вартості експорту товарів та послуг склала 7,68% (для порівняння, у 2021 році – 5,63%). Найбільшою залишається частка неагломерованих руд заліза, що становить 6,59% від загальної

вартості експорту товарів та послуг в Україні в 2022 році. Також, сукупний обсяг платежів підзвітних видобувних галузей на користь держави склав 188,42 млрд грн, що покриває 11% усіх надходжень на користь держави за 2022 рік. Найбільше сплатили підприємства галузі видобування нафти та газу — 7,98% від усіх платежів видобувних галузей.